

IZVEŠTAJ KOMANDANTA JUGOISTOKA OD 26. DECEMBRA 1944. VRHOVNOJ KOMANDI KOPNE NE VOJSKE O STANJU POTČINJENIH DIVIZIJA I KORPUSA¹

	<i>Pismo</i>	<i>dostavljeno:</i>
Telegram	1.) Ia/Id (FS)	
	2.) O. Qu.	
STROGO POVERLJIVO	3.) Hb	
	4.) Stoart ²	
	5.) KTB	

197/XII

- 1) OKH/GenStdH/Org. Na znanje:
 2) OKW/WFSt/OD (H) Jugoistok
 3) K-di GrA »E«

1.) *Gro divizija potčinjenih GrA »£«* je, usled teških borbi zadnjih meseci i istrošenosti, prouzrokovane brdskim marševima po predzimskom vremenu, *oslabio u ljudstvu i materijalno* tako da su potrebne odlučujuće mere za obnavljanje sposobnosti za dejstvo i podizanje borbene moći ovih jedinica. Gubici u ljudstvu u oktobru i novembru na celom području k-ta Jugoistoka iznose okruglo 50.000, a od toga na jedinice GrA »E« otpada najmanje 35.000.® Dalje slabljenje nastaće oslobodenjem mornaričkog ljudstva koje je privremeno ušlo u sastav mnogobrojnih jedinica kopnene vojske.

Materijalni gubici se još ne mogu sagledati u punom obimu. Međutim, preletanjem 22. pd sa ostrva, kao i delova 133. tvrđ.[avske] div.[izije] i Jurišne div. »Rodos«, a delimično i razbijanjem 1. brd. div.,⁴ 117. lov. div.⁵ i 264. pd⁶, nedostaje ukupne materijalne opreme najmanje za 3 do 4 divizije. Pošto se sa *dovođenjem ljudstva i materijala iz domovine u potrebnom • broju ne računa*, s obzirom na *potrebe na drugim frontovima*, k-t Jugoistoka je primoran da neodložno, u okvirima mogućnosti, iz sopstvenih sredstava pojača borbenu moć divizija rasformiranjem tvrđ.

¹ Snimak overenog telegrama (pisanog na mašini¹) ,u AVII, NAV-T-311, r. 195, s. 385—8.

² Stabsoffizier der Artillerie (artiljerijsku štabni oficir)

³ Bliže o gubicima vidi dok. br. 196 i 197.

⁴ Razbijena je kod Beograda, u oktobru 1944 (vidi dok. br. 168).

⁵ Ta divizija (delovi) dejstvovala je u istočnoj Srbiji u jesen 1944 (vidi dok. br. 168; Grupa autora, *ORNJ*, str. 294).

⁶ i ⁷ Ta divizija je potpuno desetkovana u borbama oko Knina početkom decembra 1944 (vidi dok. br. 177 i 180).

[avskih] peš.[adijskih] bat.[aljona], koji inače nisu sposobni za pokretni rat, i njihovim uvođenjem u sastav divizija, kao i drugim svrsishodnim *spajanjima* i *pregru-pisavanjima* snaga.

2.) Uz to se najpre moli da se ubrza donošenje odobrenja za sledeće neodložne mere.

a) 264. *pd*:

Glavnina divizije uništena je gotovo potpuno usled teških brdskih borbi u rejonu Knina⁷, izgubljeni su sva artiljerijska oruđa, teško pešadijsko naoružanje, gro konja i motornih vozila.

Preostali delovi:

aa) Kod XV *brd. AK*: 1 prosečan bataljon i 1 P.E.⁸ sa svim naoružanjem, u jačini od oko 900 vojnika,

bb) Kod XXXIV *AK. z.b.V.*: 3 prosečna bataljona, kao i 4 lake i 1 teška baterija,

cc) Kod 2. *oki. armije*: 1 pionirska četa.

Naamera: rasformiranje 264. pd⁹

Uvođenje delova navedenih pod aa) u sastav 373 (hrv.) *pd* za pojačanje nemačkog stalnog sastava. *Uvođenje delova navedenih pod bb)* kao što sleduje: pešadijski bataljoni i 3 lake baterije u sastav 11. *vazd. polj. div.* za podizanje pešadijske borbene moći ove jako oslabljene divizije i za ponovno formiranje III/11. *ap. (L)*¹⁰, koji je rasformiran u rejonu Kumanova (zaplenjena artiljerijska oruđa su uništena zbog nedostatka municije); 1 laka i 1 teška baterija u sastav 117. *lov. div.* za ponovno formiranje 1/670. *ap.*

Uvođenje jedne inženjeriske čete (shodno cc) u sastav Inženjerijskog bataljona 117. *lov. divizije.*

b) 22. *peš. div.*:

Rasformiranje 1008. *tvrd. peš. bat.* i uvođenje u sastav 22. *pd* za popunu upražnjenih mesta po formaciji.

c) 369 (hrv.) *pd*:

Rasformiranje 1001. i 1012. *tvrd. peš. bat.* i uvođenje u sastav 369 (hrv.) *pd* grenadirskih pukova kao trećih bataljona.

d) 181. *pd*:

Rasformiranje 1003, 1006. i 1007. *tvrd. peš. bat.* i uvođenje u sastav 181. *pd* dvaju grenadirskih pukova za

⁸ Panzareinchedit (otolopna jedinica)

⁹ Nije -rasformirana.

¹⁰ Luftwaffe (vazduhoplovstvo)

formiranje po jednog nedostajućeg bataljona, odnosno za popunu upražnjenih mesta po formaciji.

e) 117. *lovačka divizija*:

Rasformiranje 1004. i 1005. tvrđ. peš. bataljona i uvođenje u sastav 117. lov. div. za formiranje jednog bataljona koji nedostaje, odnosno za popunu upražnjenih mesta po formaciji.

f) 41. *tvrđ. div.:*

aa) *Rasformiranje 1009. tvrđ. peš. bat., 2, 3. i 7. čete 999. tvrđ. peš. bat., kao i 133. borbene grupe (delovi 133. tvrđ. div. koji su preleteli na kopno), uz preformiranje u pešadijske bataljone i uvođenje u sastav 41. tvrđ. div. za koju je planirano da se preformira u 44. pd¹¹. Oni koji su slobodni i nepodobni za nošenje oružja prebaciće se u preostale Wü-¹² bataljone.*

bb) *Preformiranje Fizil. bat. »Rodos« u Fizil. bat. 44. pd.*

cc) *Preuzimanje štabova 133. borbene grupe, 938. tvrđ. puka i 965. puka kao puk. štabova za peš. bataljone shodno aa).*

3.) *Pošto ljudstvo koje se oslobađa rasformiranjem tvrđavskih pešadijskih bataljona, itd., ni na koji način nije dovoljno za popunu divizija GrA »E«, a osim toga uglavnom pripada starijim godištima, k-t Jugoistoka moli da se za GrA »E« hitno dovede bar nekoliko marševskih jedinica, pre svega pešadijskih i pionirskih.*

4.) *0 sadašnjem stanju i formaciji divizija GrA »E«, kao i 0 daljim namerama za reorganizaciju, a naročito za 22. pd 1 41. tvrđ. diviziju, dostaviće se iscrpan izveštaj. Komandant Jugoistoka moli da se, nezavisno od prispeća ovog izveštaja, odmah donese odluka o predlozima shodno tački 2.), kako bi se što pre moglo preduzeti dovodenje jedinica u ispravno stanje.*

K-t Jugoistoka (K-da GrA »F«)
Ia/Id, str. pov. br. 7629/44 od 26. 12.

Načelnik štaba f. Gildenfelt¹³

gen. lajt.[nant]

Za tačnost:

Grof Fictum¹⁴

Gen. št. major

¹¹ Preformirana je u pešadijsku diviziju.

¹² Wehtiunwürdige (nepodobni za oružane snage)

¹³ Hajnc

¹⁴ Graf Vitzthum